

Saksframlegg

Kommunereforma - avslutning

Utval	Utvallsak	Møtedato
Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne		
Kommunestyret		

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret.

Dokument i saka:

- Brev frå statsråd Jan Tore Sanner i kommunal- og moderniseringsdepartementet med invitasjon til å delta i kommunereformprosessen august. 2014.
- Kommunestruktur i Vest-Telemark, TF-rapport nr. 374 – 2015.
- K.sak 02/15: Kommunereform – Fyresdal kommune si framtid
- K.sak 03/15: Kommuneoppnop mot sentralisering
- K.sak 22/15: Deltaking i forprosjekt – endra mandat
- K.sak 28/15: Forhandlingsutval i samband med kommunereforma
- K.sak 45/15: Utviding av forhandlingsutval i samband med kommunereform
- K.sak 93/15: Høyring av innbyggjarane sine meiningar i kommunereforma
- K.sak 08/16: Samarbeid eller samanslåing av kommunane Fyresdal og Tokke

Bakgrunn for saka:

Brev frå statsråd Jan Tore Sanner i kommunal- og moderniseringsdepartementet med invitasjon til å delta i kommunereformprosessen august 2014.

Regjeringa sitt mål med kommunereforma er større, meir robuste kommunar med auka makt og mynde. Dette vert sett som naudsynt for å møte morgondagens utfordringar og stadig auka forventingar frå innbyggjarane.

Regjeringa har fire hovudmål for kommunereforma:

- 1). Gode og likeverdige tenester til innbyggjarane
- 2). Heilskapleg og samordna samfunnsutvikling
- 3). Berekraftig og økonomisk robuste kommunar
- 4). Styrke lokaldemokratiet og gje større kommunar fleire oppgåver

Kommunestyret gjorde i sak 002/15 slikt vedtak:

"Kommunestyret i Fyresdal ynskjer primært at samarbeidet i Vest-Telemark skal halde fram og utviklast slik at oppgåver kommunane har kan løysast i den einskilde kommune eller om det er føremålstenleg i eit regionalt samarbeid og/eller i samarbeid med andre regionar/kommunar.

- Fyresdal kommune ynskjer å vere med i eit forprosjekt i regi av Vest-Telemarkrådet for å grei ut ulike alternativ:
 - a) Oppretthalde alle kommunane, med ei forplikting om meir interkommunalt samarbeid
 - b) Ein stor kommune i Vest-Telemark av dei kommunane som er med i forprosjektet
 - c) Samarbeid med Tokke og Fyresdal
- Om forprosjektet kjem i gang, skal det haldast folkeavstemming før kommunestyret

tek stilling til forprosjektet og evt. samanslåing. Tidsplanen må justerast slik at folkeavstemming kan haldast i mai 2016.

Fyresdal opprettar arbeidsgruppe med rådmannen som sekretær. Arbeidsgruppa skal ha fylgjande medlemmer: Ordførar, Varaordførar, ein representant frå Senterpartiet, ein representant frå Bygdelista, hovudtillitsvalt og hovudverneombodet i kommunen. Arbeidsgruppa rapporterer direkte til kommunestyret".

Kommunestyret gjorde i sak 22/15 slikt vedtak:

"Med bakgrunn i vedtaket i Tokke kommune og forstudie i regi av Vest-Telemarkrådet ynskjer Fyresdal kommune å delta i gjennomføringa av eit forprosjekt på å halde fram med dagens kommunestruktur i Vest-Telemark, med ei forplikting om meire interkommunalt samarbeid. Fyresdal kommune ynskjer i tillegg å utgreie alternativet, Fyresdal – Tokke".

Kommunestyret gjorde i sak 08/16 slikt vedtak:

"Forhandlingsutvala for kommunane Tokke og Fyresdal held fram med å lage intensjonsavtale som har som mål at dei to kommunane er slått saman til ein kommune etter 1. januar 2019. Ein føreset at tenestetilbodet på områda, skule, barnehage, pleie og omsorg og helsetenester som i dag er lokalisera i Fyresdal blir vidareført her på minst dagens nivå. Fyresdal får kompensera for at nytt kommunesenter blir lagt til Dalen ved at det opprettas eit Næringsselskap for den nye kommunen lagt til Fyresdal. Selskapet si geografiske plassering og finansiering må speglast i eiga avtale.

Før endeleg vedtak om samanslåing blir gjort gjennomførast rådgjevande folkeavrøysting.

Dersom det ikkje er/blir semje om dei forhold som er påpeka i dette vedtaket blir arbeidet med intensjonsavtala om kommunesamanslåing mellom Tokke og Fyresdal avslutta.

Forhandlingsutvalet held fram med å arbeide for eit utvida samarbeid kommunane imellom".

Kommunestyret i Tokke gjorde i sak 05/16 slikt vedtak:

"Forhandlingsutvala i Tokke og Fyresdal har gjennomført møter med utgangspunkt i å få til ei semje om intensjonsavtale med mål om samanslåing av desse to kommunane etter januar 2020.

Tokke kommunestyre vurderar det slik at tida ikkje er mogen for å gå vidare med ei intensjonsavtale, og at eit absolutt krav om at næringssamarbeidet skal organiserast som eit aksjeselskap ikkje er ynskjeleg frå Tokke kommune si side".

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2016 – 2019 måla i budsjettet for 2016 der det heiter: Gjennom handelkraft, fleksibilitet og utradisjonelle løysingar, skal Fyresdal vere ein framifrå stad å bu og virke.

Fyresdal kommune har i sak 02/15 prioritert å oppretthalde alle kommunane i Vest-Telemark, med ei forplikting om meir interkommunalt samarbeid, alt. a), men stiller seg open for å etablere ein stor kommune i Vest-Telemark av dei kommunane som er med i forprosjektet, alt. b).

Å få til ein stor kommune i heile Vest-Telemark lot seg ikkje gjere og ein innleia da forhandlingar med Tokke kommune både om samarbeid, alt. c) og samanslåing, jfr. k.sak 22/15.

Kommunestyret i Tokke har i sitt vedtak avslutta forhandlingane med Fyresdal kommune om å få til eit kommunesamanslåing og har heller ikkje tatt med i sitt vedtak å halde fram med ein dialog med Fyresdal kommune om eit utvida samarbeid.

Fyresdal kommune har vore med i eit forprosjekt i regi av Vest-Telemarkrådet.

I røynda står nå Fyresdal kommune att med alternativ a) som er å oppretthalde alle kommunane, med ei forplikting om meir interkommunalt samarbeid og forhandlingsutvalet har fått mandat til å halde fram med dette, jfr. k.sak 08/16.

Kommunestyret seier i sak 08/16 at før endeleg vedtak om samanslåing blir gjort gjennomførast rådgjevande folkeavrøysting.

Dersom det ikkje er/blir semje om dei forhold som er påpeka i dette vedtaket blir arbeidet med

intensjonsavtala om kommunesamanslåing mellom Tokke og Fyresdal avslutta. Når det nå ikkje er semje om å gå vidare med ei samanslåing mellom Tokke og Fyresdal kommunar er det ikkje lenger grunnlag for å gjennomføre rådgjevande folkeavrøysting.

Rådmannen kan heller ikkje sjå at det er grunnlag for å gjennomføre ei innbyggjarhøyring. Dette da alternativa som kommunestyret heile tida har lagt til grunn med ei samanslåing av alle seks kommunane i Vest-Telemark eller bare med Tokke kommune nå ikkje lenger er mogeleg å få til. Fyresdal kommune gjennomførte hausten 2015 folkemøte med godt oppmøte. Folk fekk på denne måte god informasjon om kommunestyret sitt syn i saka og fekk uttale seg. Det har blitt løpande orientert om kommunereforma i lokalavisa. Ordførar og rådmann har lagt ut informasjon og kommunen har orientert via eigne informasjonskanalar som t.d. heimesida. I sum må ein kunne meine at innbyggjarane har blitt godt informert om kommunestyret si handsaming av denne saka.

Om ein ser bort frå folkemøtet har engasjement frå innbyggjarane vore lite. Dette må kunne tolkast at dei forsøk kommunen har gjort for å få til ei kommunesamanslåing har blitt oppfatta som akseptabelt og at ein da gjennomgåande forstår og aksepterer at dette ikkje førte fram. Innbyggjarane er godt vant med interkommunalt samarbeid i regionen. Om det nå skulle bli slik at dette skyt fart etter at kommunereforma er avslutta står att og sjå. Det er mindre sjans for at innbyggjarane ville setje seg mot dette enn ei kommunesamanslåing, men i så fall får ein ta denne utfordringa den gong dette blir aktuelt.

Rådmannen meiner da at innbyggjarane er involvert og haldningane deira er avspegla i prosess og at dei har forståing for at Fyresdal kommune ikkje fekk til ei kommunesamanslåing for seks eller for to kommunar.

Fyresdal kommune har gjennom kommunebarometeret og KOSTRA-tal synt at det blir levert svært gode tenester i kommunen. Rådmannen meiner såleis at det er dokumentert at måla for reforma med gode og likeverdige tenester til innbyggjarane alt er nådd for kommunen og vil kunne halde fram utan kommunesamanslåing om ikkje rammevilkår endrast vesentleg. Fyresdal kommune merka seg og at forslag til nytt inntekstsystem tok i vare nettopp små kommunar med store avstandar.

Fyresdal kommune har hatt ein god økonomi og har synt god økonomistyring, jfr. bla. svært låg lånegjeld per innbyggjar. Det vil alltid vere svingingar i kommuneøkonomien, men sålangt har kommunen trass i sviktande kraftinntekter nå klart seg utan å innføre eignedomsskatt for anna enn på verker og bruk. Om ein på sikt hadde fått betre økonomi med å slå seg saman med andre kommunar er usikkert. Mange kommunar, også større kommunar, har langt dårlegare økonomi enn Fyresdal kommune i dag. Det er ingen garanti for at Fyresdal kommune fram i tid ville blitt meir berekraftig og økonomisk robust med kommunesamanslåing enn som nå å stå aleine.

Fyresdal kommune har gjennom å delta aktivt i regionalt samarbeid synt at det er mogeleg å levere tenestar som er gode og truleg betre enn om ein hadde gjort dei sjølv. Det er all grunn til å tru at Fyresdal kommune vil stille seg positivt til å utvide dette samarbeidet som vil gi rom for ei meir heilskapleg og samordna samfunnsutvikling. Med at Vest-Telemarkrådet som er samansett av ordførarane har ein god oversikt over dei samarbeida som er etablert er Vest-Telemark ikkje større enn at lokaldemokratiet ikkje blir vesentleg svekka sjølv om ein samarbeider innan fleire fagområde.

Fyresdal kommune har også auka talet på kommunestyrerepresentantar og innført hovudutvalsmodellen att for inneverande kommunestyreperiode. Dette for å styrke lokaldemokratiet.

Konklusjon:

Fyresdal kommune har delteke i forprosjektet i regi av Vest-Telemarkrådet. Dette arbeidet har ikkje ført fram til ei løysing med samanslåing av seks kommunar eller ei samanslåing mellom Fyresdal og Tokke kommunar. Det er da ikkje grunnlag for å halde fram med kommunereformarbeidet for å lykkast med dette, men Fyresdal kommune vil vere positiv til å

vidareføre forprosjektet om å oppretthalde alle kommunane, med ei forplikting om meir interkommunalt samarbeid.

Innstilling frå rådmannen:

Fyresdal kommune har delteke i forprosjekt i regi av Vest-Telemarkrådet. Dette arbeidet har ikkje gitt resultat for å kunne slå saman alle seks kommunane i Vest-Telemark eller ei samanslåing med nabokommunen Tokke.

Fyresdal kommune meiner da at måla for kommunereforma må nåast ved eit godt interkommunalt samarbeid og rammeoverføringar som svarar til dei oppgåvene kommunane skal løyse. Dette vil gje både gode og likeverdige tenester der ei heilskapleg og samordna samfunnsutvikling kan takast i vare.

Fyresdal kommune meiner å vere ein berekraftig og økonomisk robust kommune som geografisk ligg slik til at ei kommunesamanslåing kunne ha truga lokalt tenestetilbod, næringsutvikling og busetting.

Fyresdal kommune meiner at det både regionalt og lokalt er eit demokrati som fungerer svært godt, og kanskje betre enn ved samanslåing av kommunar i Vest-Telemark. Fyresdal kommune meiner da at det ikkje er grunnlag for å høyre innbyggjarane ut over det som er gjort gjennom prosess og avstår frå å gjennomføre rådgjevande folkeavrøysting eller innbyggjarhøyring.

Fyresdal kommune meiner å ha gjennomført lokal prosess knytt til kommunereforma i samsvar med bestillinga frå Regjeringa og melder nå innan fristen frå om at det ikkje lenger er grunnlag for å få slått saman kommunen med ein eller fleire andre kommunar.

Ketil O. Kiland	
rådmann	Ketil O. Kiland
	Rådmann